

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Midden-Drenthe
t.a.v. dhr. P. Lange en dhr. G. Kamps
Postbus 24
9410 AA BEILEN

11 MAART 2013

1136

GEMEENTE MIDDEN-DRENTH

Beilen, 8 maart 2013

Briefnr: HK/FM/13-3-4
Betreft: Buurtsportcoachesplan Midden-Drenthe

Geacht College,

Bijgaand ontvangt u het Buurtsportcoachesplan Midden-Drenthe, een samenwerkingsverband tussen Sport Drenthe en de Stichting Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Drenthe.

Wij zien uw reactie op ons gezamenlijke plan met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
Mede namens dhr. H. de Lang,
Directeurbestuurder Sport Drenthe

R.S. Goettsch, directeur

Bijlage: Buurtsportcoachesplan Midden-Drenthe

Vanaf 1 januari 2013 zijn Stichting Welzijn Midden-Drenthe en Stichting Welzijn Ouderen Midden-Drenthe samen verder gegaan onder de naam Stichting Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Drenthe

Sport en Bewegen in de Buurt in Midden-Drenthe

(Sport en Welzijn)

Opdrachtgever:

Gemeente Midden-Drenthe

Opdrachtnemers:

SportDrenthe / Stichting Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Drenthe

Maart 2013

1. Aanleiding

In de beleidsbrief Sport uit mei 2011 heeft de minister van VWS haar ambities voor het sportbeleid voor de periode 2011-2016 uiteen gezet. Het kabinet wil eraan bijdragen dat het lokale sport- en beweegaanbod beter aansluit op de vraag, er meer lokaal maatwerk komt, zodat mensen zelf kunnen beslissen aan welke sport of beweegactiviteit ze willen deelnemen. Uiteindelijk leidt dat tot meer sportdeelname en tot een gezonde en actieve leefstijl.

Om gemeenten te ondersteunen in het creëren van voldoende sport- en beweegaanbod voor alle inwoners van jong en oud investeert het ministerie van VWS in de uitbreiding en een bredere inzet van zogenaamde combinatiefuncties met extra buurtsportcoaches. Daarnaast stelt het Rijk middelen ter beschikking binnen het programma Sport en bewegen in de Buurt vanuit de Sportimpuls om lokale sport- en beweegaanbieders te faciliteren om lokaal meer sport- en beweegaanbod te ontwikkelen.

De gemeente Midden-Drenthe heeft besloten deel te nemen aan de regeling voor buurtsportcoaches en heeft SportDrenthe en Stichting Welzijn en maatschappelijke dienstverlening Midden-Drenthe (hierna: Welzijn) gevraagd met een gezamenlijk plan van aanpak te komen.

2. Projectbeschrijving: 1 en 1 is meer

De samenwerking tussen SportDrenthe en Welzijn is een nieuwe vorm van samenwerking waarin de kernkwaliteiten van beide organisaties zo optimaal mogelijk benut en op elkaar afgestemd worden.

Doelstelling project

Sport en Bewegen in de Buurt in Midden-Drenthe 2013-2016:

1. Meer inwoners in Midden-Drenthe te laten sporten en bewegen op een wijze zoals zij dit wensen in hun eigen omgeving.
2. Het versterken van het lokale sport- en beweegaanbod.
3. Het leggen van slimme en kansrijke verbindingen in wijken en dorpen tussen sport- en beweegaanbieders en andere partijen.
4. Een bijdrage leveren aan de versterking van de leefbaarheid en de gezondheid van de inwoners van Midden-Drenthe.

3. Organisatie

Opdrachtgever van dit project is de gemeente Midden-Drenthe. Welzijn en SportDrenthe zijn opdrachtnemers.

Sport- en Welzijn buurtsportcoaches

Welzijn en SportDrenthe stellen bovenlokale buurtsportcoaches aan voor de ontwikkeling en uitvoering van het plan Sport en Bewegen in de Buurt Midden-Drenthe, voor de projectperiode van drie jaar. Gezamenlijk met sport- en beweegaanbieders, de opbouwwerkers en overige (sport)medewerkers in dienst van de instellingen (cofinanciering) werken zij aan de uitvoering van het buurtsportplan in hun werkgebied.

De inzet van Welzijn en SportDrenthe bij het buurtsportplan Midden-Drenthe zal gericht zijn op verschillende acties die Welzijn en SportDrenthe gezamenlijk zullen uitvoeren. Daarbij heeft Welzijn bij sommige activiteiten de primaire verantwoordelijkheid, terwijl bij andere activiteiten SportDrenthe de eerstverantwoordelijke is. Bij een aantal activiteiten is er een gedeelde verantwoordelijkheid.

Schema taakverdeling buurtsportcoaches Midden-Drenthe

Acties	Verantwoordelijk
Inbrengen van kennis over de sociale kaart, een heldere analyse van de situatie per dorp of wijk	Primair: Welzijn
Kennis van sport en beweegstatistieken en toegang tot ontwikkelde wijkscaninstrumenten	Primair: SportDrenthe (voor de buurtscan)
Gebruik maken van de bestaande (sport)netwerken in een dorp of wijk	Primair: Welzijn Primair: SportDrenthe (m.b.t. sport)
Leggen van verbindingen tussen de verschillende partijen in een dorp of buurt	Primair: Welzijn Secundair: SportDrenthe (m.b.t. sport)
Creëren van draagvlak bij de bewoners en betrokken lokale (sport)organisaties	Primair: Welzijn Secundair: SportDrenthe (m.b.t. sport)
Ingaan op de lokale sport- en beweegvraag en de aanpak daarop aansluiten. Gebruikmaken van de kennis en visie uit de bewezen effectieve interventie Sportdorp	Primair: SportDrenthe Secundair: Welzijn
Inzetten van lokaal sport- en beweegtalent, stimuleren van eigen kracht en zelforganisatie	Primair: Welzijn Primair: SportDrenthe
Inbedding en kansrijke verbindingen leggen in de netwerken en bovenlokale samenwerkingsverbanden van de instelling en daar waar mogelijk effectief integraal werken in Midden-Drenthe met:	Primair: Welzijn Secundair: SportDrenthe

• Dorpenteams Welzijn • Meedoen Midden-Drenthe, inclusief vrijwilliger Steunpunt Vrijwilligerswerk • Centrum voor Jeugd en Gezin • Dorpenoverleg • Loket voor zorg en dienstverlening, incl. seniorenvoorlichting en home teams • Buurtacademie • Speeltuinoverleg • Adviesraad Minimabeleid • Dorpshuizenoverleg • Jeugdsozenoverleg en Kinderwerk • Ouderenplatforms en bewegingsgroepen voor ouderen	
Inbedding en kansrijke verbindingen leggen in de netwerken en bovenlokale samenwerkingsverbanden van de instelling en daar waar mogelijk effectief integraal werken in Midden-Drenthe met: • Sport- en beweegaanbieders • Sportondersteuningsorganisaties • GGD / JOGG • Onderwijsinstellingen (ook m.b.t. inzet stagiaires) • Basisscholen	Primair: SportDrenthe Secundair: Welzijn
Brug slaan: Buurt-Onderwijs-Sport. Optioneel: opzetten naschools sportaanbod en versterking kwaliteit bewegingsonderwijs. (In overleg met lifestyleteam van OBO-MD en management Christelijk Basisonderwijs.)	Primair: SportDrenthe Secundair: Welzijn
Het stimuleren van verbindingen tussen sport en bewegen en de Wmo en het gemeentelijk gezondheidsbeleid: • koppeling met Wmo-nota Midden-Drenthe en negen prestatievelden Wmo, de Gezondheidsnota Midden Drenthe • werken volgens Welzijn Nieuwe Stijl	Primair: Welzijn Secundair: SportDrenthe (vooral m.b.t. gemeente Gezondheidsbeleid en Gezondheidsnota)
Het leveren van advies en ondersteuning voor sport- en beweegaanbieders bij aanvragen voor de sportimpuls	Primair: SportDrenthe Secundair: Welzijn
Bewegingsregisseur voor kwetsbare groepen	Primair: Welzijn (m.b.t. werving en behoud). Primair: SportDrenthe (m.b.t. gekwalificeerd sport en beweegaanbod op maat)

4. Fasering - Stappenplan

Het starten van de werkzaamheden gaat in overleg met de opdrachtgever. Het streven is om na goedkeuring van het projectplan direct te starten met het buurtsportcoachplan Midden-Drenthe. Bij de start van het traject wordt gekozen voor twee “werkgebieden”. Er wordt aangesloten bij de dorpen Hijken en Hooghalen, die al actief zijn op het gebied van sport- en beweegimpuls. Daarnaast wordt gestart in Hoogersmilde, Smilde en Bovensmilde. Hierdoor wordt het project zowel in kleine als in grote dorpen uitgevoerd.

Dorps- of Wijkscan

Met een analyse van de situatie per dorp of wijk wordt het vertrekpunt bepaald. Samen met alle betrokkenen worden de specifieke doelstellingen en vragen per dorp of wijk op het gebied van sport en bewegen in kaart gebracht en wordt de uitvoering ter hand genomen. Het project heeft vanaf januari 2013 een looptijd van 3 jaren en eindigt op 1 januari 2016. Met de opdrachtgever worden afspraken gemaakt over de (tussentijdse) evaluatie van het project. Het streven is om per 1 januari 2016 een structurele inzet van de buurtsportcoaches in Midden-Drenthe te realiseren.

Vragen uit andere dorpen

Het project zal van start gaan in Hijken en Hooghalen en “de Smildes”. Het is natuurlijk mogelijk dat andere dorpen hierin ook willen participeren. Wanneer deze vragen via lokale welzijnswerkers of anderszins binnenkomen, worden deze vragen betrokken in het project.

5. Subsidie en financiering

Welzijn en SportDrenthe vragen de gemeente Midden-Drenthe een subsidie van in totaal € 240.000 voor de uitvoering van het plan ‘Sport en Bewegen in de Buurt in Midden-Drenthe’ voor de periode 2013 – 2015.

Het Rijk heeft de gemeente Midden-Drenthe middelen beschikbaar gesteld voor de inzet van 3 (drie) fte buurtsportcoach. Per fte heeft het Rijk € 20.000 beschikbaar gesteld. Het is aan de gemeente om deze middelen in te (laten) zetten voor uitvoering van het programma Sport en bewegen in de buurt. De gemeente Midden-Drenthe laat de uitvoering aan Welzijn en SportDrenthe. Welzijn en SportDrenthe geven invulling aan het programma Sport en bewegen in de buurt op basis van de in dit document beschreven plan. Voor de uitvoering zullen zij onder andere minimaal 3 fte aan capaciteit, samen met lokale sport en beweegaanbieders, inzetten om mensen die niet of te weinig sporten of bewegen, aan te zetten tot een gezonde leefstijl met een levenlang sport en beweeggedrag.

Voor de uitvoering van het plan Sport en bewegen in de buurt in Midden-Drenthe zullen de financiële middelen die gemeente ontvangt in de periode 2012 tot en met 2015 van het Rijk ingezet worden voor:

1. personeelskosten
2. uitvoeringskosten

Verdeling middelen Rijk:

2012: € 60.000 (activiteitengeld á € 20.000 per jaar over de jaren 2013,2014 en 2015)

2013: € 60.000 (ten behoeve van in te zetten fte)

2014: € 60.000 (ten behoeve van in te zetten fte)

2015: € 60.000 (ten behoeve van in te zetten fte)

Begroting

Baten

	2013	2014	2015
Bijdrage gemeente (Rijksbijdrage)	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
Cofinanciering	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000
Bijdrage Welzijn/SportDrenthe	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000

Lasten

	2013	2014	2015
Activiteitengeld	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Inzet buurtsportcoaches	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Organisatiekosten	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000

Toelichting op begroting

Het Rijk en de gemeente Midden-Drenthe gaan er vanuit dat SportDrenthe en Welzijn de cofinanciering organiseren waarmee minimaal 3 fte per jaar kan worden ingezet en waarmee de gemeente richting het Rijk het vereiste aantal fte kan verantwoorden. Het risico voor het realiseren van de cofinanciering voor 3 fte ligt bij SportDrenthe en Welzijn.

Inzet beroepskrachten Welzijn en cofinanciering

Welzijn zal uit projectmiddelen € 25.000,= op jaarbasis inzetten voor het aanstellen van een bovenlokale buurtsportcoach voor 18 uren per week. Deze functionaris zal de coördinerende rol hebben voor de uitvoerende lokale welzijnswerkers en zal vanuit zijn/haar kennis en vaardigheden in staat moeten zijn om de welzijnswerkers te ondersteunen bij het verbinden van welzijnsactiviteiten en sport en bewegen bij sportverenigingen.

Cofinanciering op basis van inzet beroepskrachten Welzijn

Het betreft zowel kinder-/jongerenwerkers, ouderenwerkers als opbouwwerkers bij aanvang van het project in de genoemde dorpen (FTE= 36 uur per week / 1.872 uren op jaarbasis).

Inschatting inzet Welzijn in 2013, per dorp: 2 tot 4 uren per week.

Voor 5 dorpen is de inzet op jaarbasis dan 520 tot 1.040 uren.

Deze uren worden ingevuld binnen het reguliere werk.

In de loop van het project zal door uitbreiding naar andere dorpen de inzet toenemen. De inzet wordt door de werkers geregistreerd op weekstaten,

Aanvullend kunnen uren voor cofinanciering gevonden worden bij docenten/trainers van bewegingsgroepen. Welzijn begeleidt op dit moment ruim 20 beweeggroepen voor ouderen. De docenturen voor deze beweeglessen worden bij Welzijn gefactureerd en geregistreerd en kunnen meetellen in de cofinanciering. Het gaat naar schatting om minimaal 1.400 uren op jaarbasis.

Op basis van de hierboven genoemde urenregistraties kan Welzijn in 2013 1,77 fte cofinanciering inbrengen. Voor 2014 en daarop volgende jaren zal dat nog toenemen omdat meer dorpen gaan participeren en het aantal groepen ook nog kan groeien. In totaal gaat het dus om 2,22 fte die op deze wijze kan worden verantwoord.

SportDrenthe zal uit projectmiddelen € 35.000,- op jaarbasis inzetten voor het aanstellen van een bovenlokale buurtsportcoach voor 18 uren per week (= 936 uur / $\frac{1}{2}$ fte¹). Deze functionaris zal de coördinerende rol hebben voor de sportaanbieders die participeren. Hij/zij zal vanuit eigen kennis en vaardigheden ook in staat moeten zijn om deze sportaanbieders te ondersteunen bij het verbinden van hun activiteiten aan de geconstateerde behoefte, op basis van de dorps- of wijkscan.

Cofinanciering op basis van inzet trainers/docenten bij sportaanbieders en stages beroepsopleidingen sport & beweging

Inschatting van de inzet van sportaanbieders in 2013 per dorp / per week: circa 5 uren.

Voor 5 dorpen is de inzet op jaarbasis: 5 x 5 x 40 weken = 800 uren.

In de loop van het project zal door de uitbreiding naar andere dorpen de inzet toenemen. De inzet voor het project wordt geregistreerd door de sportaanbieders te laten melden hoeveel uren per week hun trainers/docenten besteden aan de invulling van uitvoerende activiteiten, zoals deze door een buurtsportcoach mogen worden uitgevoerd.

Inschatting van stages voor beroepsopleidingen sport & beweging per jaar:

4 stages x 20 weken per jaar x 30 uur per week = 2.400 uur.

Het kabinet beschouwt een stage voor een opleiding ook als werk. Met de studenten wordt een stageovereenkomst of een leerarbeidsovereenkomst afgesloten.

Op basis van de hierboven genoemde registraties kan SportDrenthe in 2013 totaal ruim 4.000 uur (= circa 2 fte) realiseren. Voor 2014 en daarop volgende jaren zal dat nog toenemen, omdat meer dorpen gaan participeren en het aantal groepen ook nog kan groeien.

Uit bovenstaande blijkt dat Welzijn en SportDrenthe samen in staat zijn om ruim 3 fte te verantwoorden.

---

¹ De overhead van Welzijn wordt gedekt door het reguliere budget van de gemeente Midden-Drenthe en bij SportDrenthe gedeeltelijk vanuit extra subsidie van de provincie Drenthe (in 2013 en 2014). Daarmee zijn Welzijn en SportDrenthe samen in staat de rijksbijdrage volledig ten goede te laten komen aan de inzet van 1 fte voor de functie van buurtsportcoach (professional).

Bijlage 1

Achtergrondinformatie Welzijn

De Stichting richt zich in opdracht van de gemeente Midden-Drenthe op vier kerntaken:

- 1. Het bevorderen van maatschappelijke participatie;*
- 2. Het ontplooien en uitvoeren van jeugd, buurt- en ouderenwerk;*
- 3. Sociaal draagvlak voor leefbaarheid in dorpen en wijken;*
- 4. Bijzondere aandacht voor mensen in maatschappelijke zwakkere posities*

Deze kerntaken worden in concrete werkafspraken met de dorpen en organisaties in contracten vastgelegd. Welzijn ondersteunt netwerken en sociale verbanden in dorpen en wijken bij het uitvoeren van lokaal welzijnswerk. Welzijn kiest voor een opstelling waarin maatschappelijke vraagstukken worden aangereikt vanuit de lokale samenleving. De zelforganisatie van de lokale samenleving versterken en ontwikkelen is de kerntaak van samenlevingsopbouw in de gemeente Midden-Drenthe.

Vertrekpunt

Het vertrekpunt voor Welzijn bij het buursportplan Midden-Drenthe is de lokale vraag per dorp of wijk. Wat kan een dorp zelf, welk talent is aanwezig en waar is ondersteuning gewenst. Er is altijd sprake van maatwerk waarbij de lokale situatie leidend is.

Bijlage 2

Achtergrondinformatie Visie Sportdorp

Demografische ontwikkelingen, gemeentelijke herindelingen en veranderend sportconsumentengedrag heeft ertoe geleid dat het voortbestaan van veelal kleinere sportclubs in gevaar is. De problemen van de sportverenigingen in de krimpregio's zijn:

- Teamsporten hebben moeite om voldoende leden te behouden, vooral jeugdleden. De deelname aan wedstrijden en competities staat onder druk,
- Onvoldoende exploitatiemogelijkheden en -middelen voor accommodaties,
- Ontbreken van doelgroepenbeleid,
- Te weinig vrijwilligers om de vereniging draaiende te houden,
- Financiële situatie van verenigingen wordt nijpend.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben geleid tot een aanpak om in plattelandsregio's het sport- en beweegaanbod beter te laten aansluiten bij de lokale vraag, om de voorzieningen slimmer te benutten en om meer mensen effectiever te betrekken bij sport- en beweegactiviteiten in de eigen omgeving.

Visie

De achterliggende visie bij deze methodiek is dat het stimuleren van sport en bewegen in kleine kernen en buurten direct en indirect invloed heeft op de sociale structuur en cohesie. Door de behoeften van bewoners en verenigingen als uitgangspunt te nemen en hen te betrekken bij de organisatie en uitvoering van activiteiten in de eigen omgeving, wordt de leefbaarheid en sociale participatie vergroot. Er wordt een wij-gevoel gecreëerd, creativiteit ontlokt en ontmoeting tussen jong en oud gestimuleerd. Met sport als bindmiddel wordt een bijdrage geleverd aan het wegwerken van gezondheidsachterstanden, wordt de sociale infrastructuur in kleine kernen en buurten versterkt en kunnen voorzieningen beter worden benut.

De kracht zit hem vooral in het lokale maatwerk, de "samenwerkingsfactor" en de zelforganisatie. Alleen door creatieve samenwerking met bestaande organisaties uit onderwijs, welzijn, sport, woningbouw en zorg kan een alliantie van lokale partijen worden gevormd die de handen ineen slaan om kleine kernen en buurten vitaler, gezonder en sportiever te maken. Daarbij worden geen nieuwe structuren opgetuigd, maar dwarsverbanden gelegd en co-creatie gestimuleerd bij bestaande vrijwilligersverbanden, bedrijven en maatschappelijke en maatschappelijke organisaties. De sportvereniging heeft een belangrijke spilfunctie.

SportDrenthe wil een leven lang sport en bewegen aanbieden in kernen, dorpen, wijken en buurten. Ze wil daarbij de methodiek van vitale kernen en buurten stapsgewijs (te beginnen in kleine kernen en dorpen) toegankelijk maken voor elke gemeente in Drenthe en daarbij bijdragen aan:

- Het verhogen van de sportparticipatie door het faciliteren van gemeenten en lokale partijen bij het ontwikkelen en uitvoeren van de sportimpuls,
- Het verhogen van de leefbaarheid en sociale cohesie in de kleine kernen van krimpgebieden en achterstandsbuurtten van (middel)grote gemeenten,
- Het wegwerken van gezondheidsachterstanden van specifieke doelgroepen (jeugd, ouderen, mensen met overgewicht, eenzaamheid, handicap, etc).

Vitale kernen en buurten in het kort

Met de methodiek van Sportdorp, vitale kernen en buurten, wil SportDrenthe de leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten vergroten. Sport en bewegen is daarbij het bindmiddel. In een vitale kern of buurt spelen de bewoners en sportaanbieders een hoofdrol. Op basis van hun behoefte en ideeën wordt een vernieuwend sport- en beweegaanbod dicht bij de mensen gecreëerd, waaraan diverse lokale partijen hun bijdrage leveren. Actief meedoen is het sleutelwoord; soms als consument, soms als aanbieder of vrijwilliger of soms gewoon als supporter. Voorzieningen worden zo beter benut, de sociale structuur versterkt en gezondheidsachterstanden verkleind.